

Інформацію про події бою під Крутами та їх історичне значення

29 січня в Україні відзначають річницю бою під Крутами, який для Українського народу став символом героїзму та самопожертви молодого покоління в боротьбі за незалежність, прикладом для сучасних захисників України, як успішно боротися проти численного ворога. Бій під Крутами — важлива подія в ході війни більшовицької росії проти Української Народної Республіки. У січні 1918 року більшовики вже захопили Харків та рухалися двома великими загонами на Київ. Із Харкова 1,5 тис. військових на чолі з офіцером Муравйовим та з Гомеля 3,5 тис. військових на чолі з Берзіним. І два ворожі загони, об'єднавшись, мали рухатися до Києва через станцію Крути, що знаходиться 130 км від столиці.

Паралельно більшовики підготували диверсію в тилу — так звану п'яту колону. Це було повстання на заводі «Арсенал». І заколот почався саме тоді, коли Муравйов з військом наблизився до Києва. Отже, план був наступним: придушити заколот на заводі «Арсенал», не дати військам Муравйова та Берзіна дійти до Києва та дочекатися підписання договору в Бресті. Тож бій під Крутами мав і оперативне, і стратегічне значення. 29 січня на станції Крути більшовицький наступ зупинили українські частини, до яких підійшло підкріплення – чотири сотні 1-ї Київської юнацької школи імені Богдана Хмельницького та 1-ша сотня Студентського куреня Січових стрільців (разом понад 500 воїнів і 20 старшин). На озброєнні вони мали 16 кулеметів і саморобний бронепοїзд – звичайна артилерійська гармата, встановлена на залізничній платформі, гвинтівки. До них приєдналися близько 80 добровольців із загону Вільного козацтва з Ніжина. Росіяни вдсятеро переважали, мали бронепотяг та артилерію.

Завдяки вигідній позиції і героїзму українцям вдалося завдати росіянам значних втрат і стримати наступ до темряви. Потім, під тиском ворога, українські бійці організовано відступили до ешелонів і вирушили в бік Києва, руйнуючи за собою залізничні колії. Але одна студентська чота – 27 хлопців – заблукали в темряві й повернулися до станції Крути, яка вже була зайнята більшовиками. Вони потрапили в полон. Хлопців катували, а потім стратили. Після визволення

від російсько-більшовицьких окупантів, у березні 1918 року, тіла загиблих були перепоховані в Києві. Тоді, понад 100 років тому, українські вояки й добровольці зупинили на кілька днів наступ більшовиків на Київ. У той час в Бресті тривали переговори між Українською Народною Республікою та країнами Четверного союзу щодо мирного договору. 9 лютого 1918 року його підписали. Цей документ визнав незалежність Української Народної Республіки і став підставою для надання військової допомоги Україні у відбитті російської агресії. 4 лютого 1918 року більшовицькі війська Муравйова підійшли до Києва. Через два дні почався масований артилерійський обстріл, ще через три дні муравйовці увірвалися в місто. 11 лютого 1918 року більшовики проголосили в Києві Українську Робітничо-Селянську Республіку та її Народний секретаріат. Але завдяки підтримці німецьких та австро-угорських військ відповідно до Брестського договору 1 березня 1918 року українці звільнили від більшовиків Київ, а у квітні – майже всю Україну. В першій у XX столітті війні з російським агресором – радянською Росією – перемогла Українська Народна Республіка. Проголошення 22 січня 1918 року незалежності Української Народної Республіки й перше у XX столітті її офіційне визнання утвердило на політичній карті світу нашу державу. Хоч вона проіснувала три роки, але був час безперервної боротьби за її збереження. І тоді – понад 100 років тому, й тепер – ворог той самий. Нинішні захисники України завершують справу крутянців.

Важливі акценти:

- бій під Крутами став успішною оборонною операцією, оскільки зупинив ворога на кілька днів. Це дало змогу представникам Української Народної Республіки підписати Брестський мирний договір із країнами Четверного союзу;
- Брестський мир означав визнання самостійної Української Народної Республіки суб'єктом міжнародних відносин;
- незалежність Української Народної Республіки довелося захищати від російської військової агресії, ворогові протистояли молоді добровольці;
- згодом українські війська за підтримки німецьких та австро-угорських (відповідно до Брестського договору) звільнили від більшовиків практично всю Україну;

- події Української революції засвідчили: державність без армії неможлива;

- сміливість та жертовність учасників бою зробила їх прикладом для майбутніх поколінь захисників України.